

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 3 marca 2017 r.

w sprawie ustawy o systemie monitorowania drogowego przewozu towarów

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 10 lutego 2017 r. ustawy o systemie monitorowania drogowego przewozu towarów, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) w art. 2 pkt 7 otrzymuje brzmienie:
„7) podmiot wysyłający – osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, prowadzącą działalność gospodarczą, dokonującą:
  - a) dostawy towarów w rozumieniu ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług:
    - ostatniej przed rozpoczęciem przewozu towarów – w przypadku gdy jest dostawcą towaru, a po wydaniu towaru jest on przewożony na rzecz podmiotu odbierającego,
    - uprawnioną do rozporządzania towarami jak właściciel w momencie rozpoczęcia przewozu – w przypadku gdy dostarcza towary na rzecz podmiotu odbierającego w celu dokonania dostawy towarów po zakończeniu przewozu towarów,
  - b) wewnątrzspółnotowej dostawy towarów w rozumieniu ustawy, o której mowa w lit. a,
  - c) eksportu towarów w rozumieniu ustawy, o której mowa w lit. a;”;
- 2) w art. 3:
  - a) w ust. 2:
    - w pkt 1 w lit. a skreśla się wyrazy „, z uwzględnieniem pkt 2 lit. a” oraz w lit. b skreśla się wyrazy „, z uwzględnieniem pkt 2 lit. b”,
    - skreśla się pkt 2,
    - w pkt 3 skreśla się lit. a,

b) po ust. 3 dodaje się ust. ... i ... w brzmieniu:

„.... Systemowi monitorowania drogowego nie podlega przewóz towarów objętych:

1) podkategoriami PKWiU:

- a) 19.20.29 w opakowaniach jednostkowych nie większych niż 11 litrów,
- b) 20.14.74 nieoznaczonych znakami akcyzy w opakowaniach jednostkowych nie większych niż 5 litrów,
- c) 20.14.75 w opakowaniach jednostkowych nie większych niż 5 litrów,
- d) od 20.59.41 do 20.59.42 w opakowaniach jednostkowych nie większych niż 16 litrów,
- e) 20.59.43 zawierających alkohol etylowy w opakowaniach jednostkowych nie większych niż 16 litrów;

2) pozycjami CN:

- a) 2207 nieoznaczonych znakami akcyzy w opakowaniach jednostkowych nie większych niż 5 litrów,
- b) 2710 w opakowaniach jednostkowych nie większych niż 11 litrów,
- c) 2905 w opakowaniach jednostkowych nie większych niż 11 litrów,
- d) 3403 w opakowaniach jednostkowych nie większych niż 16 litrów,
- e) 3811 w opakowaniach jednostkowych nie większych niż 16 litrów,
- f) 3820 zawierających alkohol etylowy w opakowaniach jednostkowych nie większych niż 16 litrów.

.... Systemowi monitorowania drogowego nie podlega przewóz towarów, o których mowa w ust. 2 pkt 3, w opakowaniach jednostkowych nie większych niż 5 litrów.”;

3) w art. 3:

a) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Systemowi monitorowania drogowego nie podlega przewóz towarów, który nie jest związany z wykonaniem czynności podlegających opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług, jeżeli przewożonym towarom towarzyszy dokument potwierdzający przesunięcie międzymagazynowe wystawiony przez nadawcę towarów, który zawiera w szczególności:

- 1) dane nadawcy towaru obejmujące:
  - a) imię i nazwisko albo nazwę,
  - b) adres zamieszkania albo siedziby;
- 2) numer identyfikacji podatkowej nadawcy;
- 3) dane dotyczące towaru będącego przedmiotem przewozu, w szczególności rodzaju towaru, pozycji CN lub podkategorii PKWiU, ilości, masy brutto lub objętości towaru;
- 4) dane adresowe miejsca magazynowania towaru – wysyłki;
- 5) dane adresowe miejsca magazynowania towaru – przyjęcia.”,
- b) po ust. 5 dodaje się ust. ... w brzmieniu:

„... Przepisu ust. 5 nie stosuje się do przewozu towarów, o którym mowa w art. 7 ust. 1.”;
- 4) w art. 3 w ust. 7 we wprowadzeniu do wyliczenia wyraz „użytkowanymi” zastępuje się wyrazem „używanymi”;
- 5) w art. 17 w ust. 4 wyrazy „ust. 2” zastępuje się wyrazami „ust. 3”;
- 6) w art. 20 skreśla się ust. 2;
- 7) w art. 20:
  - a) w ust. 5 na końcu dodaje się wyrazy „, po zaokrągleniu w górę do pełnych złotych”,
  - b) w ust. 6 skreśla się wyrazy „zaokrągłając je w górę do pełnych złotych,”;
- 8) w art. 21 w ust. 3 po wyrazach „na wniosek odpowiednio podmiotu wysyłającego albo podmiotu odbierającego” dodaje się wyrazy „lub z urzędu”;
- 9) w art. 22 w ust. 3 po wyrazach „na wniosek przewoźnika” dodaje się wyrazy „lub z urzędu”;
- 10) w art. 24 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. W przypadkach uzasadnionych ważnym interesem podmiotu wysyłającego, podmiotu odbierającego albo przewoźnika lub interesem publicznym, na wniosek odpowiednio podmiotu wysyłającego, podmiotu odbierającego albo przewoźnika lub z urzędu, organ może odstąpić od nałożenia kary pieniężnej, o której mowa w ust. 1, z uwzględnieniem art. 26 ust. 3.”;

- 11) w art. 39 wyrazy „art. 21–25, art. 26 ust. 1–3 i ust. 5, art. 27 ust. 1 i 2, art. 28 oraz art. 32” zastępuje się wyrazami „art. 21–32, art. 34 oraz art. 35 pkt 2”.

MARSZAŁEK SENATU

Stanisław KARCZEWSKI

UZASADNIENIE

Na posiedzeniu w dniu 3 marca 2017 r. Senat rozpatrzył ustawę o systemie monitorowania drogowego przewozu towarów i uchwalił do niej 11 poprawek.

Poprawka nr 1 ma na celu doprecyzowanie definicji podmiotu wysyłającego poprzez uwzględnienie przypadków, w których towar jest przemieszczany, w celu dokonania dostawy towarów, po zakończeniu przewozu towarów. Tym samym uwzględnia przypadki, w których dostawa towarów nastąpi na terytorium kraju, przykładowo w bazie paliwowej, a następnie towar nie zostanie przemieszczony do nabywcy, ale do innego kontrahenta tego nabywcy, w celu dokonania dostawy po zakończeniu przewozu towarów.

Poprawka nr 2 przesądza, że systemem monitorowania nie będą objęte: wszystkie przesyłki towarów poniżej 500 kg wagi lub 500 litrów objętości, a także przesyłki wybranych materiałów w niewielkich opakowaniach jednostkowych, nawet jeśli łączna masa lub objętość przesyłki przekroczy te limity. Należy podnieść, że artykuł 3 ust. 2 pkt 1 i 2 rozpatrzonej przez Senat ustawy stwarza dwie niezależne podstawy do objęcia danej przesyłki systemem monitorowania drogowego. Zgodnie z przepisami ustawy, w braku stosownej poprawki Senatu, objęta byłaby nie tylko każda przesyłka towarów z podkategorii PKWiU 19.20.29 (oleje smarowe), zarówno w opakowaniach jednostkowych powyżej 11 litrów jak i poniżej 11 litrów, jeśli masa (objętość) tej przesyłki przekroczy 500 kg (500 litrów), ale także przesyłka towarów w opakowaniach jednostkowych powyżej 11 litrów bez względu na wagę (objętość) tych towarów (niezależnie od liczby opakowań). Podobnie, w myśl art. 3 ust. 2 pkt 3 lit. b systemem monitorowania byłyby objęte przesyłki alkoholu całkowicie skażonego w przypadku przesyłek o objętości powyżej 500 litrów oraz, na podstawie art. 3 ust. 2 pkt 3 lit. a, przesyłki nawet jednego opakowania takiego alkoholu, jeśli przekracza ono 5 litrów. Senat uznał za zasadne ograniczenie nadmiernego rygoryzmu ustawy i przyjął (w ślad za uzasadnieniem ustawy), że towary „wrażliwe” przewożone w niewielkich opakowaniach jednostkowych, nie będą objęte systemem monitorowania.

Poprawka nr 3 wskazuje na niezbędne dane, jakie powinien zawierać dokument potwierdzający przesunięcie międzymagazynowe. Zgodnie z art. 3 ust. 5 systemowi monitorowania drogowego nie podlega przewóz towarów, który nie jest związany z wykonaniem czynności podlegających opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług, pod warunkiem, że przewożonym towarom towarzyszy dokument potwierdzający przesunięcie międzymagazynowe wystawiony przez nadawcę towarów. Poprawka ma na celu dookreślenie

„dokumentu potwierdzającego przesunięcie międzymagazynowe” jako określenia praktyki obrotu towarami związanej z przesunięciami dokonywanymi pomiędzy magazynami tego samego podmiotu i nieznajdującego dotychczas normatywnego odzwierciedlenia w ustawach i rozporządzeniach.

Poprawka nr 4 poszerza zakres wyłączenia towarów spod systemu monitorowania, o towary przewożone wszystkimi pojazdami używanymi przez wojsko i inne podmioty. Wyraz „użytkowanie” ma w polskim systemie prawnym znaczenie nadane mu przez art. 252 Kodeksu cywilnego i zgodnie z tym przepisem oznacza ograniczone prawo rzeczowe polegające na obciążeniu rzeczy prawem do jej używania i do pobierania jej pożytków. Adekwatnym do zamiaru ustawodawcy powinno być wskazanie nie na „użytkowanie” środków transportu (ograniczone prawo rzeczowe), a na „używanie” środków transportu (określony stan faktyczny), niezależnie od tytułu prawnego przysługującego podmiotom, w stosunku do tych środków transportu.

Poprawka nr 5 koryguje błędne odesłanie. Przepis art. 17 ust. 4 stanowi o postanowieniu, „o którym mowa w ust. 2”. Tymczasem powinien odsyłać do postanowienia „o którym mowa w ust. 3”, czyli do postanowienia w przedmiocie opłaty za usunięcie, strzeżenie i przechowywanie środka transportu lub towaru, a nie do przepisu stanowiącego o odpowiedzialności solidarnej przewoźnika i podmiotu obowiązanej do złożenia zgłoszenia.

Poprawka nr 6 skreśla przepis pozwalający nałożyć opłatę za strzeżenie i przechowywanie środka transportu, której wysokość jest ustalana, nie w drodze powszechnie obowiązujących przepisów, lecz w drodze porozumienia zawartego pomiędzy organem podatkowym, a podmiotem prywatnym prowadzącym „wyznaczone miejsce”. Zgodnie z art. 20 ust. 1 opłatę uiszcza się na rzecz dyrektora izby administracji skarbowej (stanowi ona dochód budżetu państwa) lub jeśli wyznaczone miejsce prowadzi podmiot gospodarczy, na rzecz tego przedsiębiorcy (stanowi ona jego dochód). W przypadku prowadzenia wyznaczonego miejsca przez podmiot gospodarczy wysokość opłaty ustala dyrektor izby administracji skarbowej w porozumieniu z podmiotem gospodarczym (art. 20 ust. 2). Takie rozwiązanie czyni wyłom w rozumieniu „opłaty” jako ekwiwalentnej daniny publicznej ponoszonej na rzecz podmiotu publicznego i w tym zakresie budzą wątpliwości. Szczególne wątpliwości budzi zgodność tych rozwiązań z art. 217 Konstytucji, który gwarantuje, nakładanie danin publicznych w drodze ustawy. Tymczasem zgodnie z art. 20

ust. 2 rozpatrzonej przez Senat ustawy wysokość opłat wynikałaby nie z powszechnie obowiązujących przepisów, a z porozumienia organu administracji podatkowej z podmiotem prywatnym (przedsiębiorcą prowadzącym wyznaczone miejsce). Takie rozwiązanie (nawet jeżeli przyjąć, że porozumienie to ma mieścić się maksymalnych stawkach przewidzianych ustawą oraz uwzględniać uwarunkowania rynkowe) należy uznać za niezasadne.

Poprawka nr 7 oddaje istotę przepisu. W opinii Senatu zasada „zaokrąglania w górę” maksymalnej stawki opłat za usunięcie, przechowywanie i strzeżenie środka transportu lub towaru powinna wynikać z przepisu materialnego skierowanego do ogółu adresatów ustawy (stosujących ustawę organów administracji podatkowej i przedsiębiorców), a nie z przepisu upoważniającego do wydania nieposiadającego wartości normatywnej, a jedynie informacyjną, obwieszczenia właściwego ministra.

Poprawki nr 8, 9 i 10 modyfikują przepisy dotyczące odpowiedzialności administracyjnej. Po pierwsze, przepisy ustawy pozwalają na odstępnie od nałożenia kary pieniężnej: (1) w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem podmiotu wysyłającego (podmiotu odbierającego, przewoźnika), (2) w przypadkach uzasadnionych interesem publicznym. Odstąpić od nałożenia kary można jedynie na wniosek podmiotu, na który kara ma być nałożona. Skoro ustawodawca przyjmuje, że mogą mieć miejsce przypadki, w których odstępnie od wymierzenia kary jest uzasadnione interesem publicznym, to zasadne powinno być, aby organ działając w interesie publicznym, miał możliwość odstąpienia od nałożenia kary z urzędu. Po drugie, przepisy ustawy zakładają możliwość odstąpienia od wymierzenia kary (ze względu na ważny interes podmiotu lub interes publiczny) w zasadzie we wszystkich przypadkach, w których nakłada się kary pieniężne. Jedyny przypadek, w którym ustawa nie przewiduje takiej możliwości to art. 24 ust. 1. Takie rozwiązanie należy uznać za nieuzasadnioną niekonsekwencję ustawodawcy. Poprawki zakładają, że w każdym przypadku odpowiedzialności administracyjnej za niedopełnienie obowiązków wynikających z ustawy będzie można odstępnie od nałożenia kary administracyjnej, ze względu na ważny interes obowiązanego lub interes publiczny oraz, że takie odstępnie będzie możliwe zarówno na wniosek strony, jak i z urzędu.

Poprawka nr 11 modyfikuje termin wejścia w życie ustawy. Zgodnie z art. 39 przepisy wprowadzające odpowiedzialność administracyjną (kary pieniężne) i odpowiedzialność wykroczeniową (kara grzywny) mają wejść w życie w terminie późniejszym niż pozostałe przepisy ustawy. Senat zauważył, że sposób zróżnicowania terminu wejścia w życie

rozpatrzonej ustawy narusza jej spójność. Wchodzące wcześniej w życie (w zasadniczym terminie 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy) przepisy art. 30 oraz art. 31 ust. 1 i ust. 3 odsyłają do wchodzących w życie później (z dniem 1 maja 2017 r.) przepisów art. 21 ust. 1 i 2 oraz art. 22 ust. 1 i 2. Podobnie, odesłania do wchodzącego później w życie art. 32 ustawy, zawierają nowelizowane z wcześniejszą datą przepisy art. 96 § 1ab Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia oraz art. 56 ust. 3 ustawy o transporcie drogowym. Powyższe może utrudnić bezkolizyjne skonstruowanie norm – wynikających z przepisów o różnej *vacatio legis*. W szczególności nie można przyjąć, że zasadnym jest wcześniejsze pobranie kaucji na poczet kary z art. 22 ust. 1 albo 2 (w okresie od 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy do 30 kwietnia 2017 r.), jeśli nałożenie samej kary będzie możliwe dopiero od dnia 1 maja 2017 r. Poprawka przewiduje poszerzenie katalogu przepisów, o „odroczonej” terminie wejścia w życie. Będą to wszystkie przepisy związane z nakładaniem kar administracyjnych oraz wymierzeniem kary grzywny, czyli (również) art. 26 ust. 4 i art. 27 ust. 3 (upoważnienie do wydania rozporządzenia powinno wchodzić w życie w jednym terminie z przepisami materialnymi, które wykonuje), art. 29, art. 30, art. 31, art. 34 oraz art. 35 pkt 2 ustawy.